

Oktober f. A. havde fremsendt hoslagte Afskrift af den Indberetning af 21. December 1850 fra Birkedommeren paa Fanø, paa hvilket Ministeriet støtter dets Svar, — have Bestyrelserne tilvejebragt og tillade sig hoslagt at fremsende Afskrift af efternævnte, i Indberetningen paaberaabte Dokumenter, nemlig:

1. Allerhøjeste Resolution af 11. Januar 1726 angaaende de saakaldte „Fiskepenge“ til Birkedommeren.
2. Fanø Birketings Dom af 14. November 1726 om de saakaldte „Sandemænds-
penge“ til Birkeskriveren.
3. Auktionsforretningen af 10. Juli 1741, hvorved Fanø solgtes af Kronen til Beboerne, og den til Forretningen hørende Plakat (Konditionen) og Specifikation.

Derimod har den i Birkedommerens Indberetning af 21. December 1850 paaberaabte Kontrakt af 28. Februar 1778 ikke kunnet findes i Provinsarkivet i Viborg, kfr. hoslagte Skrivelser af 31. Oktober og 6. November f. A.

De i vor Skrivelse af 18. September f. A. paaberaabte Regnskabsbøger, nemlig Nordby Hartkornskasses Regnskabsbog, begyndt 1. Marts 1762 og ført for hvert Aar indtil 1901 inkl., og Kvitteringsbøgerne for saavel Sønderho som for Nordby Sognes Andel af Lønbidraget til Birkedommeren for Aarene 1742 til 1900, begge inkl., vedlægges til Oplysning om, at der ikke gennem Hartkornskasserne er erlagt noget andet Beløb end det i Auktionsforretningen af 10. Juli 1741 omtalte Lønbidrag til Birkedommeren, og at denne navnlig ikke har oppebaaret ovennævnte Afgifter, „Fiskepenge“ og „Sandemændspenge“ af Hartkornskasserne. Som det vil ses af hoslagte Meddelelse af 28. Oktober 1901 fra Havnefoged Pedersen i Nordby til Sagfører Hansen har det ejheller paa anden Maade kunnet oplyses, at disse Afgifter nogen Sinde have været erlagte. Af den kongelige Resolution af 11. Januar 1726 ses det, at „Fiskepenge“ har været en fuldstændig frivillig Ydelse, som Beboerne ifølge Resolutionen i Almindelighed skulde formaas til fremdeles at yde til Birkedommeren Søren Møller. Formodenslig maa dette ikke være lykkedes fuldt ud, thi Birkeskriveren Christen Clausen lader senere samme Aar anlægge Sag til Betaling af „Sandemænds-
penge“, der ogsaa var en frivillig Ydelse, og faar den i Afskrift hoslagte Dom afsagt af Birkedommeren Søren Møller, for at Præstationen tilkommer ham, idet Birkedommeren i sin Dom henviser til D. L. 1—5—18 og Fr. 29. December 1721, men derimod ikke omtaler Fr. af 11. Juni 1715, hvori det hedder, at Udtalelserne i Embeds Bestallinger om, at Embedsmændene „maa nyde og oppebære alt, hvis deres Formænd for dem nydt og oppebaaret have“ — *ikke maatte benyttes til at fordre mere end efter Forordningerne tilladt*. Oppebørselen af „Sandemændspenge“ var imidlertid ikke hjemlet, kfr. de citerede Bestemmelser og Fr. 4. Marts 1690 og 4. November 1720.

Resolutionen, som Justitsministeriet maa antages at have afgivet som Svar paa Birkedommerens Forespørgsel i den fornævnte Indberetning af 20. December 1850, vilde være af megen Interesse, men den er forgæves eftersøgt i Amtsarkivet og Rigsarkivets 2den Afdeling, kfr. hoslagte Skrivelse af 15. Januar d. A. — At det heromhandlede Lønbidrag ikke er særskilt omtalt i Beretningen i Departementstidenden Nr. 6 og 7 for 28. Januar 1852 Side 111 om Fanø Birkedommerembedes Indtægter, giver Formodning om, at det ansaas for bortfaldet ved Loven af 20. Juni 1850.

Til det ved Auktionsforretningen den 10. Juli 1741 passerede og ikke til Auktionsskødet maa man holde sig, og naar det i denne Forretning hedder, „at Køberne betale den sædvanlige aarlige Løn til Birkedommeren og Birkeskriveren, i alt efter Reglementet med 59 Rdl., hvorimod Kongens Kasse for denne Udgift herefter fritages“, — da kan der ved „Reglementet“ formentlig kun være sigtet til D. L. 1—5—18 og senere tilsluttende Bestemmelser. Det har neppe været fornødent at omtale Lønbeløbet i Auktionsforretningen, da Forpligtelsen til at udrede det maatte følge med Ejendomsretten. Naar Øens Beboere senere have erlagt Lønbeløbet, da er det sket i Henhold til de citerede Lovbestemmelser og ikke ifølge Anførselen i Auktionsforretningen, hvad Henvisningen til „Reglementet“ viser. Loven af 21. Juni 1850 § 1 h bestemte imidlertid, at særskilte Ligninger paa Ejendommene af saadanne Lønydelser skulde bortfalde. Vi formene derfor fremdeles, at Forpligtelsen til at udrede ovennævnte Lønbeløb er bortfalden ved nævnte Lov.

Skulde Ministeriet ikke kunne tiltræde denne vor Opfattelse tillade vi os at andrage om, at Øen maa blive fritagen for at udrede Beløbet af den Grund, at det særskilte Birkedommerembede er blevet nedlagt fra 11. Juni 1900 at regne og Øens